

Số: 21/TBRKN-VC1-HS

Hà Nội, ngày 21 tháng 4 năm 2022

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Trong việc không áp dụng chính sách hình sự có lợi cho người phạm tội

Qua công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử theo thủ tục giám đốc thẩm đối với các vụ án “Đánh bạc” xảy ra tại địa bàn tỉnh B, phát hiện cơ quan tố tụng không áp dụng chính sách hình sự có lợi cho người phạm tội theo quy định của Nghị quyết 109/2015/NQ-QH13 ngày 27/11/2015 và Nghị quyết 144/2016/NQ-QH13 ngày 29/6/2016 của Quốc Hội. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy cần phải rút kinh nghiệm như sau:

1. Nội dung các vụ án và quá trình giải quyết

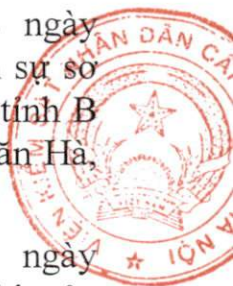
- *Vụ án thứ nhất:* Khoảng 23h40' ngày 02/11/2015, Công an huyện V, tỉnh B bắt quả tang tại phòng 401, tầng 2 nhà nghỉ Duy Em ở thôn H, xã H, huyện V, tỉnh Bắc Giang các đối tượng Lê Quốc Nam, Phùng Văn Siêm, Nguyễn Văn Hà, Mai Đức Anh và Đinh Trung Kiên đang có hành vi đánh bạc bằng hình thức đánh “phỏm” với tổng số tiền 3.670.000 đồng.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 05/2016/HSST ngày 03/02/2016, Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh B xét xử các bị cáo Đinh Trung Kiên, Phùng Văn Siêm, Nguyễn Văn Hà về tội “Đánh bạc” quy định tại khoản 1 Điều 248 Bộ luật hình sự, xử phạt Đinh Trung Kiên 03 tháng 03 ngày tù; Lê Quốc Nam 04 tháng tù nhưng cho hưởng án treo; Phùng Văn Siêm, Nguyễn Văn Hà mỗi bị cáo 03 tháng tù nhưng cho hưởng án treo; Mai Đức Anh 5.000.000 đồng.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 30/2021/KN-HS ngày 30/9/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, đối với Bản án hình sự sơ thẩm số 05/2016/HSST ngày 03/02/2016 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh B theo hướng tuyên các bị cáo Lê Quốc Nam, Phùng Văn Siêm, Nguyễn Văn Hà, Mai Đức Anh và Đinh Trung Kiên được miễn trách nhiệm hình sự.

Tại Quyết định giám đốc thẩm hình sự số 01/2022/HS-GĐT ngày 24/01/2022 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội chấp nhận kháng nghị, sửa bản án sơ thẩm số 05/2016/HSST ngày 03/02/2016 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh B, miễn trách nhiệm hình sự về tội “Đánh bạc” đối với các bị cáo Đinh Trung Kiên, Lê Quốc Nam, Phùng Văn Siêm, Nguyễn Văn Hà và Mai Đức Anh.

- *Vụ án thứ hai:* Khoảng 14 giờ 15 phút ngày 06/10/2015, Công an huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang bắt quả tang Tô Văn Lai, Hoàng Văn Quân, Nguyễn Thế Cường, Hoàng Mạnh Tiến bị bắt quả tang về hành vi đánh bạc với tổng số tiền đánh bạc là 2.300.000 đồng.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 07/2016/HSST ngày 02/3/2016, Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh B xét xử Tô Văn Lai, Nguyễn Thế Cường, Hoàng Mạnh Tiến, Hoàng Văn Quân về tội “Đánh bạc” quy định tại khoản 1 Điều 248 Bộ luật hình sự. Xử phạt: Tô Văn Lai, Hoàng Văn Quân mỗi bị cáo 06 tháng tù nhưng cho hưởng án treo, thời gian thử thách 12 tháng; Nguyễn Thế Cường, Hoàng Mạnh Tiến mỗi bị cáo 03 tháng tù nhưng cho hưởng án treo, thời gian thử thách 12 tháng.

Tại Kháng nghị số 29/2021/KN-HS ngày 30/9/2021, Chán án Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội kháng nghị Bản án hình sự sơ thẩm số 07/2016HSST ngày 02/3/2016 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh B đề nghị theo hướng tuyên miễn trách nhiệm hình sự đối với các bị cáo Tô Văn Lai, Hoàng Văn Quân, Nguyễn Thế Cường, Hoàng Mạnh Tiến về tội “Đánh bạc”.

Tại Quyết định giám đốc thẩm hình sự số 02/2022/HS-GĐT ngày 24/01/2022 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, chấp nhận kháng nghị, sửa Bản án sơ thẩm số 07/2016/HSST ngày 02/3/2016 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh B, miễn trách nhiệm hình sự về tội “Đánh bạc” đối với Tô Văn Lai, Hoàng Văn Quân, Nguyễn Thế Cường và Hoàng Mạnh Tiến.

- *Vụ án thứ ba*: Khoảng 21 giờ ngày 16/7/2015, Công an huyện Lục Nam, tỉnh Bắc Giang đã bắt quả tang tại lán trồng vườn cây của gia đình anh Bùi Văn Quân ở thôn C, xã P, huyện L, tỉnh B các đối tượng Bùi Văn Lùng, Hoàng Văn Tĩnh, Dương Văn Hùy, Nguyễn Văn Linh, Hoàng Văn Bản, Hoàng Văn Quân, Hoàng Văn Phát, Hoàng Văn Lương thực hiện hành vi đánh bạc bằng hình thức “đánh liêng”, với tổng số tiền đánh bạc là 4.810.000 đồng.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 95/2015/HSST ngày 26/01/2016, Tòa án nhân dân huyện L, tỉnh B quyết định áp dụng khoản 1 Điều 248; điểm h và p khoản 1 Điều 46, Điều 53 Bộ luật hình sự năm 1999, xét xử các bị cáo Dương Văn Hùy, Hoàng Văn Tĩnh, Nguyễn Văn Linh về tội “Đánh bạc”, xử phạt: Dương Văn Hùy, Bùi Văn Tuấn mỗi bị cáo 06 tháng tù giam; Hoàng Văn Tĩnh, Nguyễn Văn Linh mỗi bị cáo 05 tháng tù. Sau đó, các bị cáo đều kháng cáo xin hưởng án treo. (Trong vụ án còn 07 bị cáo khác là Hoàng Văn Lương, Hoàng Văn Bản, Hoàng Văn Tông, Hoàng Văn Phát, Bùi Văn Tuấn, Bùi Văn Lùng và Hoàng Văn Quân cùng bị kết án về tội “Đánh bạc”)

Tại Bản án hình sự phúc thẩm số 15/2016/HSPT ngày 26/01/2016 của Tòa án nhân dân tỉnh B không chấp nhận kháng cáo của Dương Văn Hùy, chấp nhận kháng cáo của Hoàng Văn Tĩnh và Nguyễn Văn Linh, quyết định áp dụng khoản 1 Điều 258; điểm h, p khoản 1 Điều 46; Điều 53; Điều 60 BLHS 1999 đối với Hoàng Văn Tĩnh và Nguyễn Văn Linh mỗi bị cáo 05 tháng tù nhưng cho hưởng án treo, thời gian thử thách 01 năm.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 26/2021/KN-HS ngày 30/9/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đối với Bản án phúc thẩm số 15/2016/HSPT ngày 26/01/2016 của Tòa án nhân dân tỉnh B, đề nghị sửa án theo hướng miễn trách nhiệm hình sự về tội “Đánh bạc” đối với Dương Văn Hùy, Hoàng Văn Tĩnh và Nguyễn Văn Linh.

Tại Quyết định giám đốc thẩm hình sự số 04/2022/HS-GĐT ngày 24/01/2022 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã sửa Bản án phúc thẩm hình sự số 15/2016/HSPT ngày 26/01/2016 của Tòa án nhân dân tỉnh B, tuyên miễn trách nhiệm hình sự đối với Dương Văn Hùng, Hoàng Văn Tĩnh và Nguyễn Văn Linh.

- *Vụ án thứ tư*: Khoảng 23h20' ngày 12/11/2014, Công an huyện H, tỉnh B bắt quả tang Nguyễn Đình Quân và một số đối tượng thực hiện hành vi đánh bạc tại 02 chiếu bạc: Chiếu bạc thứ nhất gồm Nguyễn Bá Quang, Ngô Văn Cường, Trịnh Văn Tâm, Nguyễn Đình Hồng có hành vi đánh bạc bằng hình thức “Đánh chắn” với tổng số tiền là 3.750.000 đồng; Chiếu bạc thứ hai gồm Nguyễn Văn Thắng, Ngô Văn Thanh, Nguyễn Bá Quân, Nguyễn Bá Thành có hành vi đánh bạc bằng hình thức “Đánh chắn” với tổng số tiền dùng vào việc đánh bạc là 2.590.000 đồng.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 28/2015/HSST ngày 24/4/2015 của Tòa án nhân dân huyện H, tỉnh B áp dụng khoản 1 Điều 248, điểm h, p khoản 1 Điều 46; Điều 20; Điều 53; Điều 33 Bộ luật hình sự năm 1999 xử phạt Nguyễn Bá Quang 06 tháng tù, Ngô Văn Thanh 05 tháng tù đều về tội “Đánh bạc”. Ngày 04, 06/5/2015 các bị cáo Nguyễn Bá Quang, Ngô Văn Thanh lần lượt có đơn kháng cáo xin được hưởng án treo.

Tại Bản án hình sự phúc thẩm số 49/2016/HSPT ngày 25/3/2016 của Tòa án nhân dân tỉnh B chấp nhận kháng cáo của bị cáo Nguyễn Bá Quang và Ngô Văn Thanh, sửa một phần Bản án hình sự sơ thẩm của Tòa án nhân dân huyện Hiệp Hòa, tỉnh Bắc Giang quyết định áp dụng khoản 1 Điều 248; điểm h, p (điểm p đối với Ngô Văn Thanh) khoản 1 Điều 46; Điều 20, Điều 53; Điều 60 xử phạt: Nguyễn Bá Quang 06 tháng tù nhưng cho hưởng án treo, thời gian thử thách 12 tháng; Ngô Văn Thanh 05 tháng tù nhưng cho hưởng án treo, thời gian thử thách 12 tháng.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 25/2021/KN-HS ngày 30/9/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, kháng nghị một phần Bản án hình sự phúc thẩm số 49/2016/HSPT ngày 25/3/2016 của Tòa án nhân dân tỉnh B theo hướng miễn trách nhiệm hình sự về tội “Đánh bạc” đối với bị cáo Nguyễn Bá Quang và Ngô Văn Thanh.

Tại Quyết định giám đốc thẩm số 73/2021/KN-HS ngày 06/12/2021 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội chấp nhận kháng nghị, sửa Bản án hình sự phúc thẩm số 49/2016/HSPT ngày 25/3/2016 của Tòa án nhân dân tỉnh B, miễn trách nhiệm hình sự về tội “Đánh bạc” đối với các bị cáo Nguyễn Bá Quang và Ngô Văn Thanh.

2. Nội dung cần rút kinh nghiệm

Căn cứ điểm b khoản 1 Điều 1 Nghị quyết 109/2015/NQ-QH13 ngày 27/11/2015 về việc áp dụng các quy định có lợi đối với những hành vi phạm tội xảy ra trước 00 giờ ngày 01/7/2016 mà sau thời điểm đó mới bị phát hiện, đang bị điều tra, truy tố, xét xử hoặc đối với người đang được xét giảm thời hạn chấp hành hình phạt, xóa án tích;

Căn cứ Căn cứ khoản 4 Điều 1 Nghị quyết 144/2016/NQ-QH13 ngày 29/6/2016 của Quốc Hội về việc lùi hiệu lực thi hành của Bộ luật Hình sự số 100/2015/QH13, Bộ luật tố tụng hình sự số 101/2015/QH13 và tiếp tục áp dụng các quy định có lợi quy định tại Điều 7 BLHS 2015 và điểm b khoản 1, khoản 2 Điều 1 và các quy định khác có lợi cho người phạm tội tại Nghị quyết 109/2015/NQ-QH13 ngày 27/11/2015.

Như vậy, Bộ luật hình sự 2015 bị lùi hiệu lực thi hành cho đến khi Bộ luật hình sự 2015 được sửa đổi, bổ sung năm 2017 có hiệu lực nhưng những quy định có lợi cho người phạm tội vẫn được hướng dẫn áp dụng cho những hành vi phạm tội xảy ra trước 00h ngày 01/7/2016, mà không bị ngắt quãng bởi hiệu lực thi hành của các văn bản dưới luật. Do đó, việc cơ quan tố tụng cấp sơ thẩm, phúc thẩm của tỉnh B không rà soát, xem xét các quy định mới của pháp luật cũng như chính sách khoan hồng của pháp luật để áp dụng cho người thực hiện tội phạm là sai sót cần nghiêm túc khắc phục và rút kinh nghiệm để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của bị can, bị cáo và bị án đang và đã chấp hành hình phạt.

Thông qua công tác kiểm sát bản án và giám đốc thẩm vụ án hình sự, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để Viện kiểm sát nhân dân địa phương rút kinh nghiệm nhằm nâng cao chất lượng công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra, kiểm sát xét xử, đảm bảo việc điều tra, truy tố đúng người, đúng tội, đúng quy định pháp luật./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng PVT - VKSTC (để b/c);
- Vụ 7 - VKSNDTC;
- VKS quân sự TW, VC2, VC3;
- 28 VKSND tỉnh, thành phố (khu vực phía bắc);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (để báo cáo);
- Đ/c Phó VT phụ trách;
- Lưu: VP VC1, V1; HSKS.(17)

Phạm Quốc Khánh